

1 Aké sú druhy lehôt v občianskoprávnych konaniach?

V § 214 – 229 nemeckého Občianskeho súdneho poriadku (Zivilprozessordnung) (ďalej len „OSP“) sú stanovené všeobecné pravidlá pre procesné lehoty a ďalšie časti OSP obsahujú osobitné ustanovenia upravujúce osobitné lehoty.

Rozlišuje sa medzi „reálnymi“ lehotami (eigentliche Fristen), teda lehotami, v ktorých účastníci konania môžu alebo – aby neprišli o svoje práva – musia vykonať procesné úkony alebo formality, a „nereálnymi“ lehotami (uneigentliche Fristen), v ktorých súd musí podľa zákona vykonať určité úradné úkony. „Reálne lehoty“ sa ďalej delia na zákonné lehoty, ktoré sú stanovené v zákone, a sudcovské lehoty, ktoré určuje súd na základe vlastného uváženia. Zákonné lehoty zahŕňajú „povinné lehoty“ (Notfristen) stanovené v § 224 ods. 1 druhej vete OSP, ktoré sa vždy stanovujú podľa Občianskeho súdneho poriadku a nemôžu sa skrátiť ani predĺžiť.

Účastníci konania sa môžu dohodnúť na skrátení sudcovských a zákonných lehôt iných ako povinných lehôt a nereálnych lehôt, nie však na ich predĺžení. Súd môže predĺžiť alebo skrátiť lehotu, ktorú určil, ale zákonnú lehotu môže zmeniť len v súlade so zákonom. V oboch prípadoch súd vykoná zmenu len vtedy, keď účastník konania poskytne presvedčivé dôvody na zmenu lehoty.

Pre účastníkov občianskoprávneho konania sú dôležité aj tieto lehoty:

a) V konaní o návrhu na vydanie platobného rozkazu

V konaní o návrhu na vydanie platobného rozkazu (Mahnverfahren) sa námietky proti platobnému rozkazu podľa § 692 ods. 1 č. 3 OSP a odvolania proti vykonávaciemu príkazu podľa § 700 ods. 1 a § 339 ods. 1 OSP musia podať do dvoch týždňov. Ak nebude podaná žiadna námietka a pokiaľ žiadateľ nepožiadava o vydanie vykonávacieho príkazu v šesťmesačnej lehote, účinnosť platobného rozkazu podľa § 701 OSP zaniká.

b) V konaní o určenie skutočnosti

V § 132 OSP je stanovené všeobecné pravidlo, že prípravné procesné materiály sa musia predložiť súdu dostatočne včas na to, aby sa mohli doručiť druhému účastníkovi konania aspoň jeden týždeň pred začiatkom pojednávania, aby sa mohol včas pripraviť na pojednávanie a aby sa zabezpečil riadny prístup k spravodlivosti. Prípravné procesné materiály, ktoré obsahujú protitvrdzenia týkajúce sa nového podania, je potrebné predložiť dostatočne včas na to, aby sa mohli doručiť aspoň tri dni pred pojednávaním.

Súdca musí pri stanovovaní dátumu predbežného pojednávania poskytnúť odporcovi na odpoveď aspoň dva týždne (pozri § 275 ods. 1 prvá veta, § 275 ods. 3 a § 277 ods. 3 OSP). Ak súdca nariadi písomné predbežné konanie, odporca má podľa § 276 ods. 1 prvej vety OSP dvojtýždňovú povinnú lehotu, v ktorej uvedie, či má v úmysle brániť sa proti žalobe; podľa § 276 ods. 1 druhej vety OSP mu súd poskytne aspoň ďalšie dva týždne na predloženie odpovede na žalobu v písomnej forme. Podľa § 276 ods. 3 OSP môže predsedajúci súdca opäť určiť žalobcovi lehotu na písomné vyjadrenie k žalobe. Ak odporca v stanovenej lehote neoznami úmysel brániť sa proti žalobe, súd na návrh žalobcu a bez pojednávania vydá rozsudok potvrdzujúci nárok podľa § 331 ods. 3 OSP [„rozsudok pre zmeškanie“ (Versäumnisurteil)]. Súd vydá rozsudok pre zmeškanie aj v prípade, že sa žalobca alebo odporca nedostaví na pojednávanie alebo sa neobhajuje pred súdom. Účastník konania, proti ktorému bol vydaný rozsudok pre zmeškanie, musí dodržať povinnú lehotu na podanie odvolania dva týždne od doručenia rozsudku (§ 338 a § 339 ods. 1 OSP). Ak je odvolanie prípustné (a, čo je najdôležitejšie, podá sa v stanovenej lehote), konanie sa vráti do fázy pred zmeškaním lehoty.

Povinná lehota na podanie odvolania (Berufung) je jeden mesiac (§ 517 OSP), zatiaľ čo odôvodnenie odvolania možno predložiť do dvoch mesiacov (§ 520 ods. 2 OSP). Obe lehoty začínajú plynúť v deň doručenia úplného rozsudku alebo najneskôr päť mesiacov po jeho vydaní. Na odpoveď na odvolanie je stanovená súdna lehota v trvaní najmenej dvoch týždňov, pozri § 521 ods. 2, § 277 ods. 3 OSP.

Ak rozsudok odvolacieho súdu nepripúšťa odvolanie, možno proti nemu podať sťažnosť na neprípustnosť v mimoriadnej lehote jedného mesiaca od doručenia úplného rozsudku, pozri § 544 ods. 1 a ods. 3 prvá veta OSP. Takýto návrh je možné podať do dvoch mesiacov po doručení úplnej verzie rozsudku, najneskôr však pred uplynutím siedmich mesiacov od vydania rozsudku.

Lehota na podanie dovolania v súvislosti s právnou otázkou je povinná lehota a je stanovená na jeden mesiac (§ 548 OSP), zatiaľ čo odôvodnenie dovolania možno predložiť do dvoch mesiacov (§ 551 ods. 2 druhá veta OSP). Obe lehoty začínajú plynúť v deň doručenia úplného rozsudku alebo najneskôr päť mesiacov po jeho vydaní.

Okamžité odvolanie (sofortige Beschwerde) proti rozhodnutiu vydanému uznesením (Beschluss) sa musí podať v povinnej lehote dva týždne od doručenia rozhodnutia alebo najneskôr do piatich mesiacov a dvoch týždňov od vydania rozhodnutia (§ 569 ods. 1 OSP). Odvolanie v právnych otázkach, ktoré sa môže zakladať len na porušení zákona, sa musí podať v povinnej lehote jedného mesiaca od doručenia uznesenia podľa § 575 ods. 1 prvej vety OSP a musí byť odôvodnené v lehote jedného mesiaca podľa § 575 ods. 2 OSP.

Ak účastník konania nespĺní niektorú z procesných požiadaviek uvedených v § 233 OSP (napr. povinnú lehotu alebo lehotu na predloženie odôvodnenia odvolania) nie vlastnou vinou, môže podať návrh na návrat do fázy pred nesplnením príslušnej požiadavky. Návrh sa musí podať do dvoch týždňov od odstránenia prekážky (§ 234 ods. 1 a 2 OSP).

Ak dátum začiatku plynutia lehoty závisí od času doručenia (pozri odpoveď na otázku 4), musí sa posúdiť, či doručenie bolo účinné. V prípade náhradného doručenia účinnosť doručenia nezávisí od toho, či adresát skutočne dostane dokument. Stále však platí požiadavka, že bydlisko alebo obchodné priestory adresáta sa v čase doručenia musia nachádzať na adrese, na ktorú sa dokument doručuje.

Adresát, ktorý nevie o konaní, a teda nemohol napadnúť rozsudok, môže za určitých okolností požiadať o návrat do fázy pred zmeškaním príslušnej požiadavky (pozri odpoveď na otázku 4). Dátum, od ktorého lehota začína plynúť, nájdete v odpovedi na otázku 16.

2 Zoznam jednotlivých dní, ktoré sa považujú za dni pracovného pokoja v zmysle nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971.

Nový rok: 1. januára

Troja králi: 6. januára (iba v Bádensku-Württembersku, Bavorsku a Sasku-Anhaltsku),

Medzinárodný deň žien: 8. marca (iba v Berlíne),

Veľký piatok: dátum sa mení, ale je to niekedy koncom marca alebo začiatkom apríla,

Veľkonočná nedeľa: dátum sa mení, ale je to niekedy koncom marca alebo začiatkom apríla,

Veľkonočný pondelok: dátum sa mení, ale je to niekedy koncom marca alebo začiatkom apríla,

1. Sviatok práce: 1. mája

Nanebovstúpenie Pána: v máji, dátum sa mení,

Svätodušná nedeľa: v máji alebo júni, dátum sa mení,

Svätodušný pondelok: v máji alebo júni, dátum sa mení,

Sviatok Božieho tela: dátum sa mení, ale je to niekedy medzi koncom mája a polovicou júna [iba v Bádensku-Württembersku, Bavorsku, Hesensku, Severnom Porýní-Vestfálsku, Porýní-Falcku, Sársku, Sasku (regionálne) a Durínsku (regionálne)],

Nanebovzatie Panny Márie: 15. augusta [iba v Bavorsku (regionálne) a Sársku],

Deň zjednotenia Nemecka: 3. októbra,

Deň reformácie: 31. októbra (iba v Brandenbursku, Brémach, Hamburgu, Meklenbursku-Predpomoransku, Dolnom Sasku, Sasku, Sasku-Anhaltsku, Šlezvicku-Holštajnsku a Durínsku),

Sviatok všetkých svätých: 1. novembra (iba v Bádensku-Württembersku, Bavorsku, Severnom Porýní-Vestfálsku, Porýní-Falcku a Sársku),

Deň pokánia (Buß- und Bettag): dátum sa mení, ale je to niekedy medzi polovicou a koncom novembra (iba v Sasku),

1. Prvý sviatok vianočný: 25. decembra,

2. Druhý sviatok vianočný: 26. decembra.

3 Aké sú všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na lehoty jednotlivých občianskoprávných konaní?

V § 222 ods. 1 OSP sa ustanovuje, že na počítanie všetkých procesných lehôt sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, t. j. § 187 až 193 Občianskeho zákonníka.

Podrobnosti o výpočte lehôt nájdete v odpovediach na otázky 7 až 9.

4 Ak sa nejaký úkon alebo formalita musia vykonať v rámci stanovenej lehoty, kedy začína táto lehota plynúť?

Začiatok lehoty sa spravidla viaže na doručenie písomnosti, na ktorú sa má odpovedať, alebo rozhodnutia, proti ktorému možno podať odvolanie (porovnaj napr. § 276 ods. 1 prvá veta, § 329 ods. 2 druhá veta, § 339 ods. 1 OSP). Lehota na podanie odvolania začína plynúť od doručenia rozhodnutia (§§ 517, 548 a § 569 ods. 1 druhá veta OSP). Ak sa však rozhodnutie nedoručí alebo účinne nedoručí a tento nedostatok sa neodstráni v súlade s § 189 OSP, lehota začína plynúť na konci piateho mesiaca od vydania rozhodnutia. Lehota päť mesiacov potom nahradí doručenie. Ustanovenie § 544 ods. 3 veta prvá OSP obsahuje podobné ustanovenie pre odvolanie, avšak účinnok nahrádzajúci doručenie tu nastáva až po uplynutí šiestich mesiacov.

V prípade odvolaní, ktoré môžu vo výnimočných prípadoch zrušiť právoplatnosť rozsudku, sa uplatňuje iný dátum začiatku plynutia lehoty:

lehota na podanie návrhu na návrat do predchádzajúcej fázy (Wiedereinsetzung in den vorigen Stand) začína plynúť v deň odstránenia prekážky (§ 234 ods. 2 OSP),

lehota na podanie námietky proti odopretiu práva na spravodlivý proces podľa § 321a OSP (Anhörungsrüge) začína plynúť od okamihu, keď sa osoba dozvie o porušení svojho práva na spravodlivý proces (§ 321a ods. 2 prvá veta OSP),

lehota na podanie návrhu na zrušenie (Nichtigkeitklage) a návrhu na obnovu (Restitutionsklage, opätovné otvorenie konania, § 578 a nasl. OSP) začína plynúť v deň, keď sa príslušný účastník konania dozvie o dôvodoch, na ktorých je napadnutie založené, ale nie pred tým, ako sa rozsudok stane právoplatným (§ 586 ods. 2 prvá veta OSP).

Ak sa otázka týka okamihu, v ktorom sa úkon, ktorý sa musí vykonať v určitej lehote, stáva účinným tak, aby bola dodržaná lehota, odpoveď je takáto:

Procesná lehota je dodržaná, ak sa procesný úkon vykoná do konca posledného prípustného dňa, t. j. spravidla ak sa príslušný dokument pošle súdu v stanovenej lehote. Kľúčovým faktorom je to, kedy bol dokument doručený súdu, a nie to, kedy bol odoslaný. Lehotu však možno využiť v plnom rozsahu, t. j. do 24.00 h na konci posledného dňa, a to aj v prípade, že je nepravdepodobné, že niekto na súde sa v tomto čase reálne pozrie na dokument.

Ak chceme určiť, ako sa stanoví začiatok plynutia lehoty, odpoveď je takáto:

Podľa § 187 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa začiatok plynutia lehoty stanovuje podľa udalosti alebo v konkrétnom čase v priebehu dňa, príslušný deň sa nezahŕňa do výpočtu lehoty.

5 Je možné ovplyvniť alebo zmeniť začiatok plynutia lehoty spôsobom zaslania alebo doručenia písomností (osobným doručením súdnym doručovateľom alebo poštou)?

Nie. Ak lehota začína plynúť od času doručenia (pozrite si odpoveď na otázku 4), spôsob doručenia je nepodstatný. Dokumenty sa považujú za doručené buď v okamihu, keď sa odovzdajú príjemcovi (§ 177 OSP), alebo po vykonaní jedného zo spôsobov náhradného doručenia (uvedených v § 178, 180 a 181 OSP, napr. odovzdajú sa dospelému členovi rodiny alebo sa vložia do poštovej schránky).

6 Ak lehota začína plynúť okamihom vyskytnutia udalosti, započítava sa do lehoty aj deň, kedy sa udalosť vyskytla?

Podľa § 187 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa začiatok plynutia lehoty stanovuje podľa udalosti alebo v konkrétnom čase v priebehu dňa, príslušný deň sa nezahŕňa do výpočtu lehoty.

7 Ak je lehota vyjadrená v dňoch, započítavajú sa do uvedeného počtu dní kalendárne dni alebo len pracovné dni?

Uvedené dni sú kalendárne dni, nie pracovné dni. Ak by však koniec lehoty pripadol na nedeľu, sobotu alebo všeobecne uznaný sviatok, lehota by neskončila v tento deň, ale v nasledujúci pracovný deň (Werktag), pozri § 222 ods. 1 OSP, § 193 Občianskeho zákonníka.

8 Ak je táto lehota vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Lehota vyjadrená v týždňoch, mesiacoch alebo viacmesačným obdobím (rok, polrok, štvrťrok), pri ktorej je pre začatie jej plynutia rozhodujúca udalosť alebo časový okamih v priebehu dňa – tzn. pri výpočte lehoty sa tento deň nezapočítava – sa končí uplynutím toho dňa posledného týždňa alebo posledného mesiaca, ktorý zodpovedá dátumu, na ktorý udalosť alebo časový okamih pripadá. Ak je začiatok dňa rozhodujúcim časovým okamihom pre začiatok lehoty – t. j. tento deň je zahrnutý do výpočtu lehoty – lehota končí uplynutím dňa posledného týždňa alebo posledného mesiaca, ktorý predchádza dňu, ktorý svojím označením alebo číslom zodpovedá začiatku lehoty, pozri § 222 ods. 1 OSP, § 188 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Ak v prípade lehoty určenej podľa mesiacov chýba v poslednom mesiaci deň rozhodujúci pre jej uplynutie, lehota končí uplynutím posledného dňa mesiaca (napr. začiatok lehoty 30. 1., koniec lehoty 28. 2.), pozri § 188 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

9 Kedy uplynie lehota, ak je vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Pozri otázku 8.

10 Ak posledný deň lehoty pripadá na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, predlžuje sa lehota do prvého nasledujúceho pracovného dňa?

V prípade, že by lehota skončila v nedeľu, sobotu alebo vo všeobecne uznaný sviatok, podľa § 222 ods. 1 OSP, § 193 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúci tento deň, ale nasledujúci pracovný deň.

11 Existujú nejaké okolnosti, za ktorých sa lehota predlžuje? Za akých podmienok sa môže uplatniť predĺženie?

Predĺženie lehôt vo všeobecnosti stanovuje súd podľa vlastného uváženia. Povinné lehoty však nie je možné predĺžiť. V niektorých prípadoch sa vyžaduje súhlas druhého účastníka konania.

12 Aké sú lehoty na odvolanie?

Povinná lehota na podanie odvolania (Berufung) je jeden mesiac (§ 517 OSP), zatiaľ čo odôvodnenie odvolania možno predložiť do dvoch mesiacov (§ 520 ods. 2 OSP). Obe lehoty začínajú plynúť v deň doručenia úplného rozsudku alebo najneskôr päť mesiacov po jeho vydaní. Na odpoveď na odvolanie je stanovená súdna lehota v trvaní najmenej dvoch týždňov, pozri § 521 ods. 2, § 277 ods. 3 OSP.

Ak rozsudok odvolacieho súdu nepripúšťa odvolanie, možno proti nemu podať sťažnosť na neprípustnosť v mimoriadnej lehote jedného mesiaca od doručenia úplného rozsudku, pozri § 544 ods. 1 a ods. 3 prvá veta OSP. Podľa § 544 ods. 4 OSP sa odvolanie musí odôvodniť do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku v plnom znení, najneskôr však do uplynutia siedmich mesiacov od vyhlásenia rozsudku.

Lehota na podanie dovolania v súvislosti s právnou otázkou je povinná lehota a je stanovená na jeden mesiac (§ 548 OSP), zatiaľ čo odôvodnenie dovolania možno predložiť do dvoch mesiacov (§ 551 ods. 2 druhá veta OSP). Obe lehoty začínajú plynúť v deň doručenia úplného rozsudku alebo najneskôr päť mesiacov po jeho vydaní.

Právo na okamžité odvolanie proti rozhodnutiam vydaným formou uznesenia sa musí podať v povinnej lehote dvoch týždňov podľa § 569 ods. 1 OSP.

Povinná lehota začína plynúť doručením rozhodnutia, najneskôr však do piatich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia. Odvolanie v právnych otázkach, ktoré sa môže zakladať len na porušení zákona, sa musí podať v povinnej lehote jedného mesiaca od doručenia uznesenia podľa § 575 ods. 1 prvej vety OSP a musí byť odôvodnené v lehote jedného mesiaca podľa § 575 ods. 2 OSP.

Ak účastník konania nespĺní niektorú z procesných požiadaviek uvedených v § 233 OSP (napr. povinnú lehotu alebo lehotu na predloženie odôvodnenia odvolania) nie vlastnou vinou, môže podať návrh na návrat do fázy pred nesplnením príslušnej požiadavky. Návrh sa musí podať do dvoch týždňov od odstránenia prekážky (§ 234 ods. 1 a 2 OSP).

Okrem toho sa v nemeckom občianskom práve a občianskom práve procesnom stanovujú napríklad tieto osobitné lehoty:

Pokiaľ sa účastníci konania nedohodli inak, rozhodnutie v rozhodcovskom konaní možno napadnúť prostredníctvom návrhu na zrušenie podaného na súd do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia (§ 1059 ods. 3 prvá a druhá veta OSP).

Obnovu konania ukončeného právoplatným rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť, možno uskutočniť žalobou o neplatnosť alebo o navrátenie do pôvodného stavu podľa § 586 ods. 1 a 2 OSP v povinnej lehote jedného mesiaca odo dňa, keď sa účastník dozvedel o dôvode na napadnutie.

Okrem toho v prípadoch uvedených v § 494a ods. 1 (samostatné konanie o vykonaní dôkazov) a v § 926 ods. 1 OSP (zatknutie) môže súd určiť strane lehotu na podanie žaloby.

Ak nájomca nesúhlasil so žiadosťou prenajímateľa o zvýšenie nájomného do výšky zvyčajného porovnateľného nájomného v danej lokalite podľa § 558 Občianskeho zákonníka do konca dvoch kalendárnych mesiacov od prijatia návrhu, majiteľ nehnuteľnosti môže podať návrh na poskytnutie súhlasu v priebehu ďalších troch mesiacov (§ 558b ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Ak chce zamestnanec uplatniť neplatnosť výpovede, musí podať žalobu na pracovný súd do troch týždňov od doručenia písomného oznámenia o prepustení podľa § 4 veta 1 KSchG. Ak zamestnanec zmešká túto lehotu, prepustenie sa považuje za účinné.

13 Môže súd zmeniť lehotu, najmä lehotu týkajúcu sa dostavenia sa na súd alebo stanoviť osobitný dátum na dostavenie sa?

Platí zásada, že súd stanovuje časy a dátumy dostavenia sa na súd, ale jeho uváženie je obmedzené jeho povinnosťou urýchliť konanie a stanoviť pojednávania na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok len v naliehavých prípadoch.

Pri vydávaní predvolaní na súd vo veciach, v ktorých je povinné právne zastúpenie, sa musí dodržať oznamovacia lehota aspoň jeden týždeň vopred.

V iných prípadoch je oznamovacia lehota tri dni. Tieto lehoty možno skrátiť iba vtedy, ak sa na tom účastníci konania dohodnú na základe návrhu jedného z nich.

Podľa § 141 ods. 1 OSP súd nariadi obom účastníkom konania dostaviť sa na pojednávanie, ak to je potrebné na zistenie skutkového stavu danej veci. Súd však upustí od nariadenia osobnej účasti, ak sa nedá odôvodnene očakávať, že sa strana osobne zúčastní na pojednávaní z dôvodu veľkej vzdialenosti (pozri otázku 8) alebo z iného dôležitého dôvodu. „Iný dôležitý dôvod“ v zmysle § 141 ods. 1 druhej vety OSP sa vzťahuje na každý dôvod, ktorý je pre účastníka dôležitý, ako napríklad choroba, už plánovaná dovolenka, pracovné preťaženie alebo očakávaný psychický stres pri stretnutí s druhým účastníkom. Okrem toho sa v § 227 ods. 1 prvej vete OSP stanovuje, že súd môže na žiadosť účastníka zrušiť alebo odročiť pojednávanie z „dôležitých dôvodov“ alebo odročiť pojednávanie. Na účely tohto ustanovenia sa nedostavenie vlastnou vinou účastníka konania alebo neospravedlnená nepripravenosť nepovažujú za oprávnené dôvody. Medzi oprávnené dôvody patrí zmeškanie oznamovacích lehôt pri vydávaní predvolaní, nevyhnutná zmena právneho poradcu, choroba svedka, právneho zástupcu alebo účastníka konania alebo neschopnosť ktorejkoľvek z týchto osôb dostaviť sa v dôsledku smrti blízkeho príbuzného. Súd môže požadovať dôkaz o dôvodoch návrhu na odklad, pričom tieto dôvody sa podrobujú o to prísnejšiemu preskúmaniu, o čo bližšie je dátum podania návrhu k stanovenému dátumu pojednávania. Okrem toho aj po zrušení súdnych prázdnin umožňuje § 227 ods. 3 OSP na žiadosť účastníka konania jednoduchšiu zmenu termínu v období od 1. júla do 31. augusta.

14 Ak sa úkon určený účastníkovi, ktorý má pobyť v mieste, kde by mal právo na predĺženie lehoty, oznámi v mieste, kde osoby, ktoré tam majú pobyť, nemajú právo na predĺženie lehoty, stráca táto osoba právo na uvedené predĺženie lehoty?

Územie Nemecka nemá žiadne osobitné geografické charakteristiky, ktoré by odôvodňovali osobitné pravidlá. Pravidlá týkajúce sa občianskoprávneho konania v Nemecku preto neumožňujú všeobecné predĺženie lehôt pre ľudí, ktorí žijú vo veľkej vzdialenosti od príslušného súdu. V § 141 ods. 1 druhej vete OSP sa však stanovuje, že súd môže v jednotlivých prípadoch upustiť od nariadenia osobnej účasti účastníka konania, ak nemožno odôvodnene očakávať, že sa účastník konania osobne dostaví z dôvodu „veľkej vzdialenosti“ jeho bydliska od súdu. V tomto kontexte sa vzdialenosť niekoľkých stoviek kilometrov nepovažuje za „veľkú“ vzhľadom na dnešné väčšinou dobré dopravné podmienky; závisí to však od celkových okolností konkrétneho prípadu, napríklad od zdravotného stavu účastníka.

Keďže podľa pravidiel sa nepredlžujú lehoty v prospech účastníkov konania žijúcich v odľahlých oblastiach, nemecký súdny systém nemá problém s uznávaním dlhších lehôt v zahraničí.

15 Aké sú dôsledky nedodržania lehôt?

Zmeškanie lehoty môže mať rôzne právne dôsledky. Napríklad:

Podľa § 296 ods. 1 OSP vyjadrenia a tvrdenia predložené až po uplynutí príslušnej lehoty sú prípustné len v prípade, ak je súd presvedčený, že ich prijatím sa neoddiaria vyriešenie sporu, alebo ak účastník konania poskytne primerané odôvodnenie oneskorenia ich predloženia. Vyjadrenia a tvrdenia, ktoré boli riadne zamietnuté podľa týchto ustanovení, sa nesmú predložiť v rámci odvolania (§ 531 ods. 1 OSP).

Ak žalovaný v písomnom predbežnom konaní podľa § 276 OSP do dvoch týždňov od doručenia žaloby nevyjadrí, že je pripravený obhajovať sa, môže byť proti nemu na návrh žalobcu vydaný rozsudok pre zmeškanie (§ 276 ods. 1 veta 1 a ods. 2, § 331 ods. 3 OSP).

Ak dlžník v konaní o platobnom rozkaze nechá uplynúť lehotu na podanie odporu proti platobnému rozkazu (§ 692 ods. 1 č. 3, § 694 OSP), na návrh veriteľa sa proti nemu vydá exekučný titul (§ 699 ods. 1 prvá veta OSP).

Ak sa lehota na podanie návrhu zmešká, rozhodnutie sa stane právoplatným (§ 705 OSP). To platí aj v prípade zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku pre zmeškanie alebo vykonávaciemu príkazu. [Odvolanie tohto druhu (Einspruch) nie je v technickom zmysle „odvolanie“, lebo ho skúma ten istý súd, nie vyšší súd.] Nedodržanie lehoty na odôvodnenie odvolania, revízie alebo odvolania v právnych otázkach má za následok zamietnutie odvolania ako neprípustného (porovnaj § 522 ods. 1, § 552 ods. 1, § 577 ods. 1 OSP).

To isté platí aj pre lehotu na uvedenie dôvodov na obnovenie návrhu na povolenie odvolania (§ 544 ods. 4 OSP).

16 Ak uplynie daná lehota, aké prostriedky nápravy majú k dispozícii účastníci, ktorí zmeškali lehotu, t. j. strany v omeškaní?

V prípade zmeškania lehoty má strana k dispozícii tieto právne prostriedky nápravy s ohľadom na právne dôsledky uvedené v bode č. 15:

V prípadoch, na ktoré sa vzťahuje § 296 ods. 1 OSP, môže účastník konania podať vysvetlenie oneskorenia (pozri vyššie). V takom prípade musí príslušný účastník konania urobiť vyhlásenie, a ak to súd vyžaduje, musí ho presvedčiť, že lehotu zmeškal nie vlastnou vinou. Ak to účastník konania preukáže, súd musí umožniť oneskorené predloženie.

Účastník konania môže podať odvolanie voči rozsudku pre zmeškanie vydanému proti nemu (§ 338 OSP). Ak je odvolanie prípustné, teda najmä vtedy, keď má požadovanú formu a bolo podané v stanovenej lehote (§§ 339 a 340 OSP), a keď je riadne odôvodnené, konanie sa vráti do fázy pred uplynutím lehoty (§ 342 OSP).

Námietku možno podať aj proti exekučnému príkazu vydanému v konaní o platobnom rozkaze, pretože sa rovná rozsudku pre zmeškanie podľa § 700 OSP. Lehoty na podanie odvolaní a odporov sú povinné lehoty. Účastník konania, ktorý nemôže dodržať povinnú lehotu nie vlastnou vinou, môže podať návrh na návrat do fázy pred uplynutím lehoty (§ 233 a nasl. OSP). Musí to urobiť v zákonnej lehote a v požadovanej forme (§§ 234 a 236 ods. 1 OSP). Je nutné uviesť a preukázať skutočnosti ospravedlňujúce zmeškanie lehoty (§ 236 ods. 2 OSP). Všetky procesné úkony, ktoré účastník konania nestihol vykonať, napr. podanie odvolania, sa musia vykonať v lehote určenej na podanie návrhu.

Je takisto možné podať návrh na návrat do fázy pred uplynutím lehoty, ak sa zmeškala lehota na predloženie dôvodov na odvolanie alebo odpor.

Posledná aktualizácia: 18/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.